

Ale ať věc se měla ve smyslu prvním či ať úmysl se nesl ve směru druhém — v posledním případě by bylo arcíť možno nadhoditi otázku, zda takové usnesení odpovídalo zákonu — přes to vždy zůstává nepochybným, že ani obec nechtěla uznati jiného práva, než jaké měli i ostatní oprávnění k požitkům obecního statku a že manželé V. jiného práva než takového ani nežádali ani neobdrželi, a obdrževše jeho uznání, jiného práva nevykonávali.

Nutno tedy toto jejich právo, i když již jeho existence bez odporu se přiznává, posuzovati co do dalších jeho právních osudů jako právo § 70 ob. zř., tedy jako právo, spadající pod předpis § 2 zákona ze dne 17. července 1919 č. 421 sb. z. a n.

Ježto naříkané rozhodnutí na stejném spočívá hledisku, bylo stížnost jako bezdůvodnou zamítnouti.

### Č. 1059.

**Cesty (Čechy): \* Jednotlivec nemůže z důvodu, že užívá jako druzí určitého pozemku jako cesty, domáhat se proti vůli obce výroku, že jde o cestu veřejnou.**

(Nález ze dne 14. prosince 1921 č. 16.765.)

Věc: Antonín Ř. v N. proti zemskému správnímu výboru v Praze o zcizení veřejné cesty.

Výrok: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

Důvody: Vlastník domu čp. — v N. Alois V. žádal dne — městskou radu v N., aby mu prodala pozemek č. kat. — v N., který běží jako cesta mezi domem jeho čp. — a mezi domem čp. —, jehož vlastníkem je stěžovatel Antonín Ř. V žádosti své za odprodej tohoto pozemku uvádí, že pozemek ten sloužil kdysi za přechod z ulice Mlýnské na jatky a že tento přechod odpadl. Uvádí, že pomýšlí v dohledné době stavěti a uličku tu nechce nechati nezastavěnou.

Ve vložce — pozemkové knihy kat. obce N. zapsán jest pozemek č. kat. — právem vlastnickým městské obci N. a to podle smíru ze dne —.

Městská obec N. ve schůzi obecního zastupitelstva konané dne — rozhodla se Aloisu V. celý tento pozemek prodati za 5500 K, nedbajíc námitky stěžovatele, který již při komisi protestoval proti prodeji pozemku toho, uváděje, že je obecní cestou a že mu nemůže býti odprodejem do-  
savadní užívání znemožněno.

Stěžovatel zvláštním podáním žádal okresní správní komisi v N., aby schválení výše uvedeného usnesení obecního zastupitelstva bylo od-  
přeno, uváděje s různými námitkami též to, že uličky od pradávná se užívalo zejména majiteli domu čp. —, že tam býval průjezd a průchod vedoucí k nynější městské elektrárně, že průchodu toho bylo obecně užíváno a teprve později že omezilo se jeho užívání na majitele domu čp. — a —.

Obecní úřad města N. předkládá tuto žádost stěžovatele vyzveduje výhodnost prodeje a nezmiňuje se nikde o tom, zda pozemek je skutečně veřejnou cestou a do jaké míry.



Okresní správní komise vyžádala si výtah knihovni a zamítla žádost Antonína Ř. z důvodu, že prodej pozemku je ve prospěch obce i ve prospěch veřejnosti.

Stěžovatel stížností na zemskou správní komisi stěžoval si na toto rozhodnutí uváděje, že zájmy veřejné zamýšleným prodejem jsou zřejmě porušeny, poněvadž pozemek ten je statek veřejný, sloužící veřejné komunikaci a jeho prodej soukromé osobě je vůbec s hlediska zájmů veřejných nepřipustný.

Zemský správní výbor naříkaným rozhodnutím stížnost Antonína Ř. zamítl, odvolávaje se na správné rozhodnutí nižší instance a k námitce stěžovatelově, že jde o statek veřejný, uvedl, že pozemek ten není veřejným statkem sloužícím veřejné komunikaci, nýbrž že je v pozemkové knize zapsán do vlastnictví obce N., která je tudíž oprávněna převést jej na jiný právní subjekt.

Ve stížnosti k nejvyššímu správnímu soudu podané namítá stěžovatel nezákonnost i neúplnost a vadnost řízení, ježto 1. nemůže obec sama odníti cestě veřejné charakter veřejné cesty (§§ 12 a 20 o cestách) a ježto 2. nebyla náležitě vyšetřena okolnost, že pozemek č. — účelům veřejné cesty slouží, kterážto okolnost nebyla prý vyvrácena předložením výtahu knihovního, z něhož pouze plyne, že pozemek onen jest připsán obci.

Nejvyšší správní soud vycházel při svém rozhodování z těchto úvah:

Pozemek určitý stává se dle § 4 zákona o cestách ze dne 12. srpna 1864 č. 46 z. z. pro Čechy veřejnou cestou teprve tehdy, byl-li všeobecné komunikaci věnován. Věnování toto může se státi buď aktem výslovným neb i mlčky, totiž tím, že vlastník pozemku trpí, aby se ho jako veřejné cesty k ukojení nutné potřeby komunikační užívalo. Stalo-li se věnování touto druhou formou, nelze pozemek onen pokládati za veřejnou cestu dříve, dokud není výrokem příslušného úřadu zjištěno, že ono věnování se stalo.

Příslušným úřadem jest však vždycky jen obec, která v tomto řízení nemá jen postavení judikujícího orgánu silničního, nýbrž i funkci strany jediné legitimované hájiti i zastávati zájem veřejný, žádající toho, aby pozemek onen byl za veřejnou cestu uznán. Osoba jednotlivá, která se může odvolati jen na to, že by byla jako člen publika a obecnstva na veřejném užívání této cesty účastna, sama o sobě nemá nikdy legitimace ucházeti se o prohlášení neb uznání cesty této za veřejnou.

Šlo-li tedy o pozemek, který nebyl ještě — jak výtah knihovni potvrdil — do seznamu veřejného statku zapsán a tím jeho nastalé již věnování k účelům veřejné komunikace zjištěno, nýbrž o pozemek v knihách pozemkových, tedy jako soukromé vlastnictví obce připsaný, pak nebyl nikdo jiný oprávněn než obec sama prohlásiti nebo uznati pozemek ten za veřejnou cestu.

Nestalo-li se takové uznání nebo prohlášení, nelze pozemek ten za veřejnou cestu pojímati. Že by takové uznání se bylo ať přímo ať nepřímo stalo, stěžovatel sám netvrdí a nelze tudíž pokládati za nesprávné, nepojímalo-li naříkané rozhodnutí pozemek onen za veřejnou cestu.

Bylo preto stížnost jako bezdůvodnou zamítnouti.